

Батькові листи з фронту

Життя розпорядилося так, що День Перемоги приходиться до нас навесні, коли все навкруги оживає, заявляє про себе оновленою силою. І є в цьому щось символічне. Звитязці Великої Перемоги, дійшовши до 9 травня 1945-го, теж з оновленою силою взяли за нову, непросту, важку роботу - відбудову зруйнованого фашистами. Великий успіх не запаморочив їм голови, вони знали, що треба йти далі. Але День Перемоги - це подія, ще світить їм ось уже 50 років. За нею вони звіряли і звіряють кожен свій подальший крок.

Яким же запам'ятався перший День Перемоги в пам'ятному 45-му? Що відчували 9 травня ті, хто захищав рідну землю? Про це можна дізнатися з різних джерел, у першу чергу з фронтових листів. Вони - наше духовне багатство, у них живуть голоси і думки переможців.

...Беру в рухи лист кадрового військового Мринського Івана Яковича, який пройшов Велику Вітчизняну з першого і до останнього дня. Довелося йому воювати і на Далекому Сході. Лист датований 9 травня 1945-го. Звертаючись до рідних, Іван Якович пише: «Вітаю вас з днем закінчення війни, з днем перемоги над страшним ворогом. Зараз я в Чехословаччині. Яка була радість! Сьогодні мав можливість бути на міському мітингу в Братиславі, присвяченому дню закінчення війни й приїзду сюди президента Бенеша. Яким було торжество народу, радість побачити свого лідера після шестирічного вигнання, бачити його своєю країною вільною! Стояв за двадцять кроків від трибуни й уважно слухав наполовину розумів сказане. Дуже вже подібна мова на українсько-польську... Бенеш - худий, в окулярах. Його промову раз-по-раз переривали оплески вигуки «Слава», «Тако», «Тако». Потім був маленький парад. Пропили росіяни чехи, словени - болгар, румуни. Коли йшли наші частини, населення закидало солдат квітами. Так тепло зустрічали й усіх інших. Ніколи не вийде з пам'яті колона цивільного населення. Йшли в ній і діти, і літні - 60-70 річні люди, одягнені в національне вбрання, у жінок на головах - вінки...

Коли з товаришами йшов з мітингу, нас зустрів літній чоловік і запросив до себе в дім. Посадили за стіл. Тут же - велика сім'я. Особливих наїдків не було (німці все забрали), було вино, хороше вино. Його подали в гарному глиняному посуді. При вході в будинок нас зустрічала літня жінка. Радо всіх цілувала й промовляла: «Ось вони, братишки». Подивившись на мене, на мої великі вуса, мовила: «Це словен». А коли побачила поранену руку, заплакала... Проводжали нас теж усією сім'єю, пройшли з півкілометра, тепло прощались...

Дійсно, 9 травня стало подією для всієї Європи. Її народи вдячні Радянській армії за визволення. Але далось воно їй дуже дорогою ціною.

...Народився і виріс Іван Мринський в Чернігівській області у селищі Новий Биків. До служби в армії не сподівався, що доля його буде пов'язана з військовою службою. Працював у рідному селищі на великому цукровому заводі. Закінчивши школу командирів, ще в 1928 р. став кадровим військовим. Служив на Далекому Сході. Перед війною - наприкінці 40-го - разом з сім'єю переїхав в Україну - Миколаїв. Тут Мринських і застала війна. 23 червня Іван попрощався з дружиною, Надією Опанасівною, дочками Галиною, Оксаною, сином Володимиром (не було й двох років), пішов на фронт. Старша Галина Ой виповнилося 11) пам'ятає це. Батько попросив не проважати. Швидкими кроками вийшов з квартири. Діти з матір'ю через вікно бачили, як завернув він за ріг будинку й зник...

Жили з Миколаєві неподалік від заводу «Океан», який будував кораблі. Його нещадно бомбила ворожа авіація. Разом з іншими сім'ями Мринських евакуювали в теперішню Оренбурзьку область. Жити поселити в багатодітну родину. Мирились з усім: тісністю, браком одягу, харчів. Галина працювала, приносила Володі й Оксані (теж не було й чотири роки) хліб: за роботу в колгоспі дівчинка щодня одержувала його 400 грамів...

Перший лист батько прислав з Одеси, зі штабу дивізії, потім із Севастополя... Ці коротенькі вісточки були великим дарунком для матері. Читала їх і Галина.

Писав, напевно, листи Іван Мринський і своїй матері - Одарці Іванівні. Війна лягла на її плечі непосильним тягарем. На фронт пішли всі чотири сини і чотири зяті. Скільки сліз пролила вона, скільки молилася за своїх соколів! Один із синів поліг під Ленінградом, інший - під Сталінградом... Василь та Іван, зяті воювали до переможного кінця.

Багато випробувань випало і на долю Надії Опанасівни. Велика Вітчизняна для неї закінчилася не 9 травня. Іван воював на Далекому Сході. Додому повернувся аж у 47-му. На цей час Галина вже готувалася до вступу у вчительський інститут.

Найбільшою мрією в роки війни для Івана Мринського було повернення до мирного життя, до сім'ї, у рідне селище, яке він дуже любив, казав, що тут мені й тини посміхаються. І Бог подарував йому це. Після війни Іван Якович жив у Новому Бикові, працював на рідному цукровому заводі. .

Дочок доля привела в Сарни. Тут Галина Іванівна Мринська живе з 1960 року. У неї 40 років педагогічного стажу. Її добре знають в освітянських колах району. Бо вона - не тільки досвідчений педагог. 12 років працювала головою райкому профспілки працівників освіти, турбувалася про умови праці та життя вчительських колективів.

Велика Вітчизняна залишила в її пам'яті глибокий слід. Вона у свої 11 років уже працювала на перемогу: жала серпом, збирала колоски... І по-дитячому, напевно, думала, що зібраний нею хліб їстиме на фронті і її батько. Свято береже Г. І. Мринська листи Івана Яковича, як і пам'ять про нього.

Катерина ІВАНЧУК.